

KATERSUGAASIVEQARNERMUT ATAATSIMIITITALIAQ
GRØNLANDS MUSEUMSNÆVN

”Det fremtidige museumslandskab”

Indledning

Kommunesammenlægningen betyder at museers organisering omlægges og tilpasses de fire nye storkommuner. Museumsnævnet har den opfattelse at der laves en ledelsesmæssig organisering regionalt, for at få nogle optimalt økonomisk fungerende museer vil give en styrkelse af museumsarbejdet. Det betyder udvikling, fornyelse og en fælles styrkelse af museumsarbejdet, og der vil skabes nye arbejdsformer og strukturer, der vil ikke kun være en model, men flere der er tilpasset regionerne, det tilsigtes at der indbyrdes findes en passende arbejdsform og strukturer der er tilfredsstillende for den enkelte region.

I dag er der 14 godkendte museer, og der mangler stadig 5 museer der skal godkendes, og målet må være at der arbejdes for at de resterende ikke-godkendte bliver godkendt.

Museumsfaglighed

Museumsnævnets holdning vil være at museumsfagligheden har behov for en opgradering, idet der i alle fire nye regioner i den nye kommunesammenlægning er store områder indenfor historie (forhistorie, kolonihistorie og nyere historie) der skal identificeres, det er det traditionelle og nyere fangersamfund, fiskeriindustrialisering og landbrug, samt andre erhverv. Ved identifikation af historie er det oplagt at der skal bruges kvalificeret uddannet personale til sådan et arbejde. Kommunerne bør være mere opmærksomme på de regionale museer behov og ønsker indenfor rekruttering af disse stillinger.

Museerne bør gøre brug af de muligheder der er indenfor uddannet personale, ved at rekruttere studerende og kandidater fra Ilisimatusarfik og andre uddannelsesinstitutioner i Grønland og Danmark indenfor museumsfaglig ekspertise, her tænkes især på konservatordelen og formidlingsdelen.

Museum er ikke kun et udstillingssted, museer indebærer mange ting, der er formidling, forskning og undervisning. I dag bruges museum som en del af undervisningen i folkeskolen.

Formidlingsdelen har behov for en overhaling i form af strukturering, der vil i højere grad blive brug for museumspædagoger, der er uddannet indenfor eksempelvis læreruddannelsen eller lignende, der kan udvikle forskellige niveauer af undervisningsmateriale til forskellige trin i folkeskolen, i samarbejde med museerne.

Overblik over samlinger

Museumsnævnet ser det som en nødvendighed at de lokale museer får overblik over deres samlinger, at der bliver lavet en fælles oversigt således at det bliver overskueligt fremover at organisere en fælles indsamlingsplan tilpasset de regionsmuseer. Det vil indebære at de enkelte regionsmuseer ikke overlapper hinanden med genstande af forskellige emneområder.

Bevaring af kulturgenstande kræver tilstandsrapportering og i den forbindelse er det vigtigt at genstandene tilses af en konservator, derfor er det vigtigt at storkommunerne tilstræber at en konservator tilknyttes, det kan være en der hentes udefra, og det kan også være en rejsende. Det er selvfølgelig op til kommunerne hvad der er økonomisk mest hensigtsmæssigt, hvilken ordning denne vil benytte. En konservator er en vigtig part i udarbejdelse af en udstilling og ved organisering af bevaringsforhold, idet vi i Grønland ikke har optimale magasinforhold, da det som bekendt er at de fleste museer er placeret i gamle bygninger, der delvis ikke er egnet til optimale magasinforhold. Mange gamle bygninger er fredede og må derfor ikke bygges om, mens andre er bevaringsværdige, der kan renoveres men stadig ikke egnet som magasiner.

Indsatsområder - indsamling

Museumsnævnet finder det vigtigt at der udarbejdes en overordnet indsamlingspolitik til at koordinere indsatsen for at dække nogle områder og det gælder bl.a. immateriel kulturarv. Det er vigtigt at der bliver afsat resurser til gennemførelse af dette arbejde. Det er et område der har været forsømt og som kræver en indsats hvor museer kan få gavn af rekruttering af uddannet personale.

Museumsbestyrelser

Museumsnævnet er af den mening at museumsbestyrelserne bør revurderes, således at der oprettes brugergrupper lokalt. Disse kan bruges som sparringspartnere til at lave forskellige aktiviteter i bymuseerne. På overordnet plan vil museumsnævnet foreslå at der arbejdes på oprettelse af regionale råd, disse kan tilpasse og koordinere museumsarbejde og dermed styrke indsatsen for museumsarbejdet.

Forskning

Museumsnævnet finder det ligeså vigtigt at forskningen får en større opmærksomhed i de fire nye storkommuner. Dette kan opnås ved samarbejde på tværs af lokalmuseerne og om muligt Ilisimatusarfik. I tilknytning til dette er det anbefalelsesværdigt at der etableres faglige netværk,

dette kunne være en måde at forpligte hinanden på større forskningsopgaver og vil fremme den faglige udveksling inden for museerne i regionen.

Det er vigtigt at de faglige resurser bliver fordelt i storkommunerne, således at en by tager sig af historie, en anden om arkæologi og en tredje om etnologi.

Ved ansættelse af fagligt uddannet personale ved museer, er det naturligt at forskning bliver en del af museumsarbejdet, da det gælder om at udnytte de faglige resurser vi er i gang med at uddanne og har uddannet her i Grønland.

De grønlandske og danske arkæologer har været i stand til at gennemføre større forskningsprojekter gennem 1980-90'erne og hvor de har gjort en stor indsats for at kortlægge store landområder i Vestgrønland, Sydgrønland og Østgrønland. Det betyder at arkæologerne har stået sammen og har i flere omgange fået forskningsmidler til kortlægning af store dele af Grønland og generelt arkæologisk forskning i Grønland. Forskningsprojekterne er foretaget gennem samarbejde mellem grønlandske og danske institutioner.

Nu er de kommunale sammenlægninger en realitet, og regionsmuseerne har mulighed for at yde en større indsats for at synliggøre kulturhistorisk forskning. Det er op til regionsmuseerne at definere indsatsen indenfor kulturhistoriske forskningsprojekter, udover det akademiske personale på regionsmuseer, så er det oplagt at tiltrække studerende og kandidater ved Ilisimatusarfik.

Det kræver at der bliver opstillet en samarbejdsaftale mellem Ilisimatusarfik og kommunerne omkring rekruttering af praktikanter fra Ilisimatusarfik. Dette begrundes med at de studerende, hvis de bor på kollegium er nødsaget til at have to husholdninger, i deres kollegium og i deres praktikopholdssted. En tilfredsstillende ordning for begge parter skal tilgodeses før en sådan ordning igangsættes. Det er også tilrådeligt at deltage ved uddannelses- messer, både i Grønland og Danmark, for at skabe større opmærksomhed omkring indholdet af museumsarbejdet i Grønland og trække museumsrelevante nyuddannede til Grønland.

Formidling

Formidling er en vigtig del af museumsarbejdet, det består ikke kun i udstillinger, det indebærer også en international deltagelse i form af artikler, konferencer og forskning. Formidling indebærer også indenfor den lokale sfære, det er skolen, alderdomshjemmet, andre institutioner og turismen. Det kræver en organisering hvor forskellige instanser indenfor kommunen kan organiseres således at et samarbejde etableres, det kan være kommunens informationsarbejder eller lignende.

Museumsfaglighed indebærer også at museerne har et ansvar for formidling af Grønlands kulturelle identitet og kulturarv, de er vores ansigt udadtil. De grønlandske museer kan være med til at vise den historie der fortælles af lokale og ikke af udefra hentet viden. Museumsnævnet ser det som kommunernes pligt at organisere de forskellige emneområder en region kan indeholde, det er lokalmuseerne der skal fastlægge arbejdsplanerne byerne imellem, derfor er det vigtigt at museumsstrukturen organiseres, hvori økonomidelen forbedres betydeligt, hvis de foreslåede aspekter skal tilgodeses. Museumsnævnet ser det som en positiv udvikling hvis og når museumsvesen ses som et selvstændigt område indenfor kulturforvaltninger i de 4 nye storkommuner og at der i disse laves en strukturplan med ansvarsområder der er tilpasset de lokale samlinger og historier.

Vision

Hvad er de grønlandske museers varemærke, deres ligheder og forskelle? Minimumskravet må være at bibeholde de eksisterende lokalmuseer der er godkendte, og gøre en indsats for at få de ikke-godkendte museer godkendt. Maksimumkravet må være at der sker en kvalitetsstyrkelse i museumsarbejdet, det kræver en professionalisering af personalet, en bedre formidling for at opnå bedre kvalificerede museer. Det vil sikre at borgerne kommer i samlede kulturinstitutioner i regional betydning. Det vil samtidig skabe en sammenhængende kulturbevaringsindsats og vil varetage kollektiv hukommelse og tilhørende vidensformidling til bevaring af vores kulturarv. En af visionerne må være at vise de grønlandske borgere og omverdenen at Grønlands historie fortælles af lokale med de informationer som vi er så rige på og som delvist mangler at blive formidlet videre, på en måde vi føler os trygge på og som vi har tillid til. Det er vigtigt at storkommunernes byer samarbejder omkring museumsvesen, ved at benytte de allerede eksisterende kræfter og resurser, det gælder om at fordele. Set i lyset af selvstyret må Grønland give det indtryk til omverdenen at vi er på samme niveau som andre set i forskningens lys.